

Î N C H E I E R E

29 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Rusmiliud”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Oligor-Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Rusmiliud”, intervenient accesoriu Todoseiciuc Nicolae cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea venitului ratat și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Rusmiliud” și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 03 iunie 2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă :

La 21 mai 2012, SRL „Oligor-Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Rusmiliud” cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea venitului ratat și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza Contractului de furnizare a puieților nr. 1/2007/5 din 15 decembrie 2007, SRL „Rusmiliud” s-a obligat să-i furnizeze puieți de pomi fructiferi, inclusiv puieți de piersici sort „Redhaven”, iar în baza facturii fiscale nr. UZ 0401113 din 20 aprilie 2007, i-a livrat 4 300 puieți estimați la prețul de 60 200 lei.

Conform pct. pct. 5.3, 5.5 al Contractului menționat SRL „Rusmiliud” a garantat puritatea puieților, iar în caz contrar s-a obligat să compenseze cheltuielile suportate pentru plantarea, întreținerea și îngrijirea livezii și venitul ratat.

Susține reclamantul că ulterior a depistat că de fapt SRL „Rusmiliud” i-a vândut un amestec de puieți de diferite sorturi de piersici, prin ce a încălcat prevederile contractului de furnizare.

Afirmă că pe parcursul anului 2011 a expediat în adresa pîrîtului mai multe creanțe în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, însă pîrîtul nu a întreprins careva măsuri în acest sens, mai mult decît atît a refuzat să participe la efectuarea expertizei efectuate în acest scop.

Solicită reclamantul, repararea prejudiciului material în mărime de 197 602,90 lei, venitului ratat în mărime de 281 280 lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 14 366,48 lei.

La 14 februarie 2013, SRL „Oligor-Prim” a depus o cerere de concretizare a cerințelor împotriva SRL „Rusmiliud”, intervenient accesoriu Todoseiciuc Nicolae în care a invocat că în primăvara anului 2007, conform unui proiect de lucru, elaborat de Agenția „Moldova-Vin” și Institutul pentru Viticultură și Vinificație, pe teritoriului satului Crasnoarmeiskoe, raionul Hîncești, a fost sădită o livadă pe o suprafață de 44,30 ha, inclusiv mere – 17,52 ha, prune - 17,99 ha 46,70 și piersici – 8,79 ha, din care pe o suprafață de 2 ha au fost sădiți puiți procurați de Todoseicuc Nicolae din raionul Căușeni din mijloace financiare proprii.

Susține că pe parcursul perioadei de îngrijire a livezii de persici a stabilit că puritatea varietală nu corespunde cu datele proiectului, puiții procurați de la SRL „Rusmiliud” fiind de o calitate proastă cu indicii de roadă scăzuți.

Astfel, la începutul lunii iunie 2011, s-a adresat Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova și Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer Institutului Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare cu o cerere, prin care a solicitat verificarea purității varietale în livadă de producere de piersic.

În rezultat a fost întocmit Actul din 8 august 2011, prin care s-a stabilit că materialul săditor folosit pentru înființarea livezii nu este varietal pur. Intrarea pe rod a pomilor a manifestat prezența impurităților semnificative, care constituie pînă la 42% și este prezentată de soiuri cu epoca de coacere timpurie și medie.

Totodată, cu referire la prevederile art. art. 602, 610, 611 Cod civil, afirmă că prin livrarea unui alt soi de piersici decât „Redhaven” prevăzut în contract și plantați pe terenul suprafață 6.79 ha, SRL „Rusmiliund” i-a adus cheltuieli în mărime de 326 278 lei, iar venitul ratat constituie 244 440 lei, calculat conform formulei contabile: 6,79 ha (mărimea livezii) x 3000 kg (recolta minimă de pe un hectar) x 3 lei (costul 1 kg de piersici) x 4 ani (anii necesari pentru creșterea unei noi livezi cu pomi roditori) = 244 440 lei.

Solicită încasarea din contul SRL „Rusmiliund” în beneficiul SRL „Oligor-Prim” a prejudiciului material în mărime de 326 278 lei, venitului ratat în mărime de 244 440 lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 03 iunie 2013, acțiunea a fost admisă parțial fiind încasat de la SRL „Rusmiliud” în beneficiul SRL „Oligor-Prim” prejudiciul material în mărime de 254 237 lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată a fost încasat de la SRL „Rusmiliud” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7 627,11 și de la SRL „Oligor-Prim” în mărime de 9 494,43 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, a fost respins apelul declarat de către SRL „Rusmiliud” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 03 aprilie 2014, SRL „Rusmiliud” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că nefiind de acord cu Actul de stabilire a purității soiului (pomilor de persici), care nu a fost întocmit de experți din domeniul pomiculturii, a înaintat în instanța de apel un demers prin care a solicitat efectuarea unei expertize în domeniul pomiculturii, însă instanța printr-o încheiere protocolară a

respins demersul înaintat prin ce a încălcat prevederile legislației procesuale civile și anume art. art. 16, 26, 48, 56 148, 272 al CPC și prevederile art. art. 6 al Convenției pentru apărarea dreptului omului și a libertăților fundamentale care stipulează că orice persoană are dreptul la judecare pricinii „în mod echitabil” ceea ce implică, inclusiv o procedură bazată pe principiul contradictorialității și egalității armelor în proces, principiu care presupune că fiecare parte în proces trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a se prezenta în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său.

Totodată afirmă recurentul că o altă încălcare gravă procesuală a instanței de apel este și faptul că instanța de apel a trecut la examinarea pricinii în fond, respingând demersul SRL „Rusmiliud”, prin care a fost solicitat acordarea termenului pentru a încheia contract de asistență juridică calificată cu un avocat, fiind încălcat astfel principiul accesului liber la justiție, prin apărare, și art.8 CPC, care reglementează dreptul la asistență juridică.

De asemenea afirmă recurentul că instanța de apel reținând actul de inspectare din 08 august 2011 ca un act de expertiză independent, nu a dat apreciere faptului că comisa care a întocmit actul de stabilire a purității soiului (pomilor de persici) nu sunt experți în domeniul pomiculturii dar sunt specialiști din alte sfere de activitate (domeniul cadastral, și un oarecare specialist) și nu este arătat stagiul de lucru pe specialitate a acestora, neavând nici o licență de activitate cu atât mai mult că expertizarea pomilor s-a petrecut fără acordul SRL „Rusmiliud”.

Susține reclamantul că în cadrul ședințelor judiciare s-a stabilit că intimatul a primit persici de la diferiți agenți economici și acest fapt este demonstrat prin mărimea livezii și numărul pomilor, or, SRL „Rusmiliud” a livrat - 4 300 pomi iar intimatul a sădit - 5 860 pomi ceea ce se confirmă prin actului de plantare din 25 aprilie 2007 și a dărilor de samă anuale a intimatului către Departamentul de Statistică a raionului Hîncești.

Consideră că este necesară o expertiză în domeniul pomiculturii prin care să fie stabilite soiurile de persici plantați precum și modul în care a fost aplicată tehnologia plantării.

Mai mult decât atât, conform certificatului de garanție SRL „Rusmiliud” a vândut material săditor de persici „Radhaven”, iar intimații urmărind scopul îmbogățirii fără justă cauză au acționat în judecată pentru obținerea unui dublu venit, deoarece pomii care au fost plantați au roada deja 3 ani la rînd și la moment intimatul deține acești pomi în gestiune, obținînd venituri considerabile, iar instanțele inferioare dispunînd admiterea acțiunii au dat o apreciere eronată probelor din dosar și nu au dat apreciere faptului că SRL „Oligor-Prim” rămîne și cu materialul săditor și cu banii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 15 ianuarie 2014, a fost expediată părților în proces, inclusiv recurentului SRL „Rusmiliud” la data de 03 martie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei (f.d. 35 Vol. III).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul SRL „Rusmiliud” s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 03 aprilie 2014, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Rusmiliud” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Rusmiliud” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

De altfel, și invocarea recurentului precum că instanța de apel în cadrul examinării cauzei nu i-a acordat termen pentru angajarea unui avocat calificat, prin ce i-a încălcat dreptul la asistență juridică prevăzut de art. 8 CPC, nu poate fi reținută, or materialele dosarului atestă că în ședința instanței de apel din 11 decembrie 2013, a fost admisă cererea reprezentantului SRL „Rusmiliud” – Savin Mihail cu privire la amânarea examinării cauzei pentru angajarea unui avocat și amânată examinarea cauzei pentru data de 18 decembrie 2013.

Cu toate acestea, în ședința din 18 decembrie 2013, SRL „Rusmiliud” nu s-a prezentat, însă a solicitat amânarea examinării cauzei invocând motive de sănătate, cererea fiind admisă de instanță, iar examinarea cauzei fiind amânată pentru data de 15 ianuarie 2014, iar în ședința din 15 ianuarie 2014, când a avut loc examinarea în fond a cauzei, SRL „Rusmiliud” nu a înaintat careva cereri și demersuri în acest sens, fapt ce rezultă din conținutul procesului verbal (f.d. 4,6,10,20-23 Vol. III),.

Cu atât mai mult, că, prevederile art. 206 al. (5) CPC, indică că neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea pricinii, iar la solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea pricinii din cauza neprezentării motivate a reprezentantului acestuia, însă conform înscrisurilor cauzei instanței de apel a amânat de două ori examinarea cauzei în baza cererii depuse de reprezentantul SRL „Rusmiliud”.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Rusmiliud” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Rusmiliud” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Rusmiliud” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva